

Бібліографічний список

- 1.Аметиславский С.Я., Кривохарченко А.С., Ротт Н.П. Создание генетических криобанков и использование методов биологии развития как способ сохранения редких видов животных. Перспективы, проблемы и ограничения, селекция, модификации и мутации //Онтогенез. – 1997. – Т. 28.– № 6.– С.412-420.
- 2.Лиєпа Л.П., Мальцева И.И. Результаты гормонального вызывания суперовуляции коров с использованием антисыворотки на СЖК. Применение метода трансплантации эмбрионов в селекции сельскохозяйственных животных //Бюллетень научных работ. – Дубровицы, 1988. – В.89. – С. 41-43.
- 3.Дибиров М. К Влияние антигонадотропной сыворотки на суперовуляционный ответ коров-доноров //НТБ ИЖ УААН.-Харьков, 1995. – В.70. – С.26-30.
- 4.Дронин А.П., Смирнов А.О., Павлов Н.Г. Сравнение двух способов гормонального вызывания суперовуляции у коров доноров. Применение метода трансплантации эмбрионов в селекции сельскохозяйственных животных //Бюллетень научных работ. – В. 89.– С. 20 – 22.
- 5.Инструкция по трансплантации эмбрионов крупного рогатого скота.- Москва, 1984.

Изучалось влияние различных гормональных препаратов на эмбриопродукцию коров при индуцированном и спонтанном эструсе. Показано, что различные типы гонадотропинов влияют на количество и качество эмбрионов, а уровень суперовуляции зависит от спонтанного и индуцированного эструса.

The influence of various hormonal products on the embryo production of treated cows at induced and spontaneous estrus was studied. It was found that various types of gonadotropins influence the quantity and quality of embryos, whereas the superovulation level depends on spontaneous and induced estrus.

УДК 636. 3. 035. 083

ПРОДУКТИВНІСТЬ ТА ЯКІСТЬ ВОВНИ ОВЕЦЬ ПОРОДИ ПРЕКОС ПРИ ЗАСТОСУВАННІ ЗИМОВОГО ВИПАСАННЯ

Д.А. Дубовиков^{*}

Інститут тваринництва УААН

Наведено результати дослідю по визначенню впливу зимового випасання овець породи прекос на посівах кукурудзи на вовнову продуктивність та якість продукції.

ВІВЦІ, ЗИМОВІ ПАСОВИЩА, КУКУРУДЗА, ВОВНОВА ПРОДУКТИВНІСТЬ, ЯКІСТЬ ВОВНИ

Вівчарство – єдина галузь тваринництва, яка постачає народному господарству незамінну різноманітну продукцію з цілющими властивостями: дієтичну ягнятину, молоко, делікатесні сири та бринзу, а також вовну, овчини, смушки та шкірсировину, вироби які не мають аналогів щодо гігієнічних властивостей [4].

^{*} Науковий керівник – кандидат с.-г. наук Помітун І. А.

Але на даний момент криза у вівчарстві дедалі поглиблюється і набирає незворотного характеру. Зростають матеріальні і трудові витрати на виробництво продукції, а отже, і збитки від її реалізації [3].

Одним із шляхів зниження собівартості продукції та підвищення конкурентоспроможності галузі є зменшення витрат на заготівлю кормів які використовуються у зимовий стійловий період шляхом застосування енергозберігаючих технологічних прийомів утримання овець.

Так, на Алтаї годівля овець здавна базувалась на цілорічному використуванні природних пасовищ, пожнивних залишків зернових та інших сільськогосподарських культур [5].

Нами було встановлено, що в історичному плані в Україні також значною мірою використовували зимове випасання овець. Так, за даними Департаменту землеробства та сільської промисловості Росії [2], період зимового стійлового утримання овець у господарствах Харківської і Полтавської губерній не перевищував 4,5-5 міс.

М.Ф.Іванов [1] при обстеженні розвитку тваринництва у 1904-1907 рр. у господарствах Лебединського повіту Харківської області зазначав, що поголів'я овець випасали в період від танення снігу навесні, до його випадання восени.

Тому перед нами постало завдання визначити можливість випасання овець породи прекос на посівах кукурудзи у період з листопада по січень включно та дослідити його вплив на вовнову продуктивність та якість вовни.

Матеріали та методи досліджень. Дослідження проводили у дослідному господарстві "Чувиріне" Вовчанського району Харківської області на поголів'ї 514 маток породи прекос у період з листопада 2000 року по січень 2001 року включно. Тварини були сформовані у дві групи контрольну (100 голів) та дослідну (414 голів).

Денну даванку силосу для тварин дослідної групи було замінено, у еквівалентній кількості за поживністю, на кукурудзу в стеблах з качанами, яку вівці споживали безпосередньо на пасовищі у зимовий, вищезазначений період. Інші корми (грубі та концентрати), які входили до традиційного стійлового раціону, обидві групи споживали в однаковій кількості з годівниць. Поживність кормів визначали в аналітичній лабораторії Інституту тваринництва УААН.

Тварин контрольної групи утримували за традиційною, стійловою технологією. Корми, які входили до добового раціону, вівці споживали із годівниць.

З початком періоду ягніння обидві групи були переведені на стаціонарне стійлове утримання.

Приріст митої вовни з усього тіла за період дослідів визначений за методикою Куца Г.А., 1964 по формулі:

$$P = P_1 \times S / S_1 ,$$

де P – маса митої вовни з усієї поверхні шкіри, кг;

P_1 – маса митої вовни на визначеній ділянці шкіри;

S_1 – площа, з якої взятий зразок, см²;

S – загальна площа шкіри, см².

Приріст природної та істинної довжини вовни визначали шляхом взяття зразків до початку та після закінчення досліду з ділянки 5х5 см на лівому та правому боці відповідно. Товщину вовни визначали на ланометрі.

Результати досліджень. Попередніми дослідженнями встановлено, що при площі випасання 3 м² та врожайності 85 ц/га, вівцематка в середньому споживає 2 кг кукурудзи із найменшою кількістю нез'їденого корму на пасовищі в порівнянні з ділянками 2, 4, 5, 6, 7 м² на 1 голову.

Виходячи з цього, були розроблені раціони годівлі для дослідної та контрольної груп. За вмістом обмінної енергії раціон дослідної групи переважав контрольну на 14,6%. Разом з тим, при традиційному раціоні вміст обмінної енергії перевищував норму на 7,6%, при випасанні – 23,0% відповідно. Раціони обох груп були дефіцитними за вмістом сирого та перетравного протеїну щодо норми годівлі [5].

Нами встановлено, що за період досліду середній приріст митої вовни на контрольних ділянках 5х5 см тварин дослідної групи був вищий, ніж у контрольної на 9,1%. Середній приріст митої вовни по всій поверхні шкіри у овець обох груп був майже однаковий (табл. 1).

1. Вовнова продуктивність овець при різних системах утримання

Показник	Група	
	контрольна	дослідна
Середній приріст митої вовни на контрольних ділянках 5 х 5 см за період досліду, г	0,66±0,03	0,72±0,03
Середня маса митої вовни з ділянки 5х5 см до постановки тварин на дослід, г	2,32±0,07	2,00±0,05
Середня площа шкіри до постановки тварин на дослід з поправочним коефіцієнтом (0,86)*, см ²	10075,27±146,37	9637,28±209,06
Середня маса митої вовни з ділянки 5х5 см після закінчення досліду, г	2,98±0,08	2,72±0,06
Середня площа шкіри тварин після закінчення досліду з поправочним коефіцієнтом (0,83)*, см ²	11114,59±107,37	10777,19±196,00
Середній приріст митої вовни по всій поверхні тіла за період досліду, г	384,11±16,00	402,73±15,53
Вихід митої вовни, %	53,5	58,5

Примітка. * - поправочні коефіцієнти, згідно з методикою Куца Г. А. (1964) при визначенні фактичної площі шкіри в залежності від часу, що сплинув після стрижки.

Тварини контрольної групи більше часу знаходились у приміщенні. Цей фактор негативно вплинув на такий показник, як вихід митої вовни за рахунок більшої зони забруднення останньої. Приріст природної та істинної довжини вовни у овець контрольної групи був менший, ніж у дослідної – відповідно на 20,14% та 9,94% (табл.2).

Різниця між товщиною вовни тварин контрольної та дослідної груп була невірогідною.

2.Основні фізико – механічні показники вовни піддослідних тварин

Показник	Група	
	контрольна	дослідна
Середній приріст природної довжини вовни за період досліду, см	1,39±0,09	1,67±0,06
Середній приріст істинної довжини вовни за період досліду, см	1,61±0,06	1,77±0,07
Товщина вовни, мкм	16,98±0,84	17,18±0,60

Висновок. Подовження періоду пасовищного утримання овець та заміна кукурудзяного силосу на кукурудзу з качанами, яку тварини споживали безпосередньо на пасовищі, позитивно вплинула на показники які характеризують якість вовни (середній приріст природної та істинної довжини вовни). Середній приріст митої вовни та її товщина у овець обох груп була майже однаковою.

Бібліографічний список

- 1.Иванов М. Ф. Полное собрание сочинений. Т 1.- М.:Колос,1963.- 454 с.
- 2.Исследование современного состояния овцеводства в России.-Вып 4.- С.-Петербург,1884.-219 с.
- 3.Сокол О. І. Вівчарство галузь конкурентоспроможна //Тваринництво України.- №11-12.- 2000.- С.2-4.
- 4.Туринський В. М. Шляхи підвищення конкурентоспроможності вівчарства в Україні і // Вісник аграрної науки.- №10.- 1999.- С.39-42.
- 5.Федореева Л. Р., Подкорытов А. Т. Использование сеяных зимних пастбищ при выращивании ремонтных ярок //Овцы, козы, шерстяное дело №1.- 2002.-С.60-62.

Приведены результаты опыта по определению влияния зимнего выпасания овец породы прекокс на посевах кукурузы на шерстную продуктивность и качество продукции..

Results of an experiment to determine the effect of Precoce sheep winter grazing of maize sowings on their wool production and product quality are presented.